

EL JARDÍ DE FARINELLI

JOSÉ DE NEBRA (Calatayud 1702 – Madrid 1768)

OBERTURA DE IPHIGENIA EN TRACIA

Allegro

RICCARDO BROSCHI (Nàpols ca. 1698 – Madrid 1756)

SON QUAL NAVE CHE AGITATA

JOSÉ CASTEL (Tudela 1737 – 1807)

SIMFONIA N. 3

Allegro
Minuetto

VICENTE BASET (València 1719 – Madrid 1764)

APERTURA A PIU STROMENTI [BAS-5]

Allegro assay
Adagio
Allegro

BERNARDO ÁLVAREZ ACERO (Madrid 1766 – 1821)

FANDANGO

ATTILIO ARIOSTI (Bolonya 1666 – Londres 1729)

FORTUNATE PASSATE MIE PENE (DE ASTAXERXES)

NICOLÁS CONFORTO (Nàpols 1718 – Aranjuez 1793)

SIMFONIA DE SIROE

Andante alla francese

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (Halle, Alemanya 1685 – Londres 1759)

CARA SPOSA (DE RINALDO)

SANTIAGO DE MURCIA (Madrid 1673 – 1739)

CUMBEES

ANÒNIM

TANTA COPIA DE HERMOSURA

VICENTE BASET

APERTURA A PIU STROMENTI [BAS-3]

Allegro assay
Adagio

Allegro

GEMINIANO GIACOMELLI (Plasencia, Itàlia 1692 – Loreto, Itàlia 1740)

QUELL'USIGNOLO CHE INNAMORATO

La durada del concert és de 75 minuts

FORMA ANTIQVA:

Carlos Mena, contratenor / **Daniel Pinteño**, violí / **Fumiko Moire**, violí / **Daniel Lorenzo**, viola /
Elisa Joglar, violoncel / **Jorge Muñoz**, contrabaix / **Pablo Zapico**, arxillaüt

AARÓN ZAPICO, CLAVICÈMBAL I DIRECCIÓ

COMENTARI

per Javier Sarría Pueyo

CORT, TEATRE I CARRER AL MADRID DE FARINELLI

El gruix de les composicions que aquesta tarda escoltarà el lector gira entorn de la cèlebre figura de Carlo Broschi, conegut com a Farinelli (1705-1782). El castrat napolità va ser, per damunt de tot, un cantant, potser el més famós de la seva època i, sens dubte, l'emasculat que en els nostres temps la memòria més ha recordat. Per a ell es van compondre infinitat de rols operístics amb àries de dificultat extrema. Són, sens dubte, les que va compondre el seu germà Riccardo (*Son qual nave che agitata*) i Geminiano Giacomelli (*Quell'usignolo che innamorato*), ambdues incardinades en l'anomenat estil napolità, més decoratiu que profund. No és el cas de *Fortunate passate mie pene* d'Attilio Ariosti, ni molt menys el de *Cara sposa* de Haendel, amb qui va coincidir a Londres durant la seva estada entre el 1734 i el 1737, àries plenament barroques d'enorme calat.

Després del seu viatge a les illes britàniques, Carlo es va establir a Madrid, convidat per Isabel de Farnesio, a fi d'aplicar una espècie de musicoteràpia *avant la lettre* al seu deprimat marit; no va tornar a cantar en públic. Allà va estar al servei, consecutivament, de Felip V i Ferran VI fins que Carles III el va expulsar de la cort ("¡Los capones en la mesa!", es diu que va dir) el 1760; després, es va retirar a Bolonya. A Espanya, Farinelli no només es va dedicar a cantar en privat per a la família reial, sinó que va ser el responsable d'organitzar tota mena d'espectacles musicals, tant a la cort com al teatre, ja que va ser nomenat director del Coliseo del Buen Retiro, escenari musical principal de Madrid, que va viure, a més, l'atluvió italianitzant que va dominar la música espanyola des d'aleshores. Allà s'incardinen la magnífica obertura d'*Iphigenia en Tracia*, de José de Nebra, i la simfonia de *Siroe*, de l'italià Nicolás Conforto, o les composicions del valencià Vicente Baset, violinista del Buen Retiro que, com els seus companys, es traslladava a Aranjuez cada any amb la reial família per tocar sota els auspicis de Farinelli.

Fora d'aquest marc cronològic se situen les aportacions de José Castel, de Tudela –conegut per les seves tonades escèniques i sainets– i d'Álvarez Acero, de qui se'n sap poca cosa. Ambdós s'ubiquen en plena Il·lustració com a representants del purisme hispà, com bé es pot apreciar en el *Fandango* del segon. I, per l'altre extrem cronològic, ens trobem amb *Cumbees* del guitarrista Santiago de Múrcia, una peça conservada al Còdex Saldívar IV, preciós testimoni de la música peninsular al Mèxic virregnal.

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

LA VANGUARDIA

CATALUNYA
RÀDIO